

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Hlas

صوت الاتحاد الإسلامي

ÚSTŘEDÍ MUSLIMSKÝCH
NÁBOŽENSKÝCH OBCÍ A ORGANIZACÍ
V ČESKÉ REPUBLICE

● ROČNÍK 20

● ČÍSLO 5 - 8

SRPEN 2002 ● DŽUMÁDÁ-L-ÁCHIRA 1423

لجاعة الدينية الإسلامية في الجمهورية التشيكية

Organe de la Communauté religieuse musulmane de la
République Tchèque

Offizielle Zeitung der moslemischen Religionsorganisationen
in der Tschechischen Republik

Badr, první velké vítězství Islámu (rok 2H. / 623)

BADR JE JEDNO Z NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH JMEN V CELÉ ISLÁMSKÉ HISTORII. ZNAMENÁ VÍTĚZSTVÍ, KTERÉ ROZHODLO O OSUDU RODIČÍHO SE ISLÁMU, VÍTĚZSTVÍ VYBOJOVANÉ MALOU SKUPINOU PROTI PŘESILE VELKÉHO VOJSKA. ALE VÝZNAM TOHOTO VÍTĚZSTVÍ SPOČÍVÁ HLAVNĚ V JEHO DŮSLEDČÍCH.

První muslimští historikové se v tom rozhodně nemýlili. Ibn Hišám, autor životopisu (Síry) Proroka, této bitvě věnoval přes 160 stran. Vše popsal a vysvětlil do nejmenších detailů: okolnosti a příčiny bitvy, přípravu obou protivníků, jejich počet a metody, jména hlavních účastníků, popis místa, počet a jména padlých a raněných, proslovy a básně řečené při této příležitosti, dokonce i jména slavných koní osedlaných bojovníky od Badru!

K této bitvě došlo v druhém roce hidžry. Vzhledem k okolnostem bylo pravděpodobné, že k bitvě dojde, jenom nebylo jasné kdy a kde. Když evropští orientalisté,

odborníci na islámskou historii, zkoumají příčiny této bitvy, vidí v ní jen příležitost pro muslimy k ukořistění bo-haté karavany modlářských Kurajšovců. Tito historici se nedokáží oprostít od svého zvyku soudit podobné události pouze z materiálního hlediska. Přitom každý, kdo se pokusí nestranně a důkladně rozebrat situaci, ve které se Islám v tomto období nacházel, pochopí skutečné pohnutky, které vyústily v toto památné střetnutí.

Fakta známe dobře. Posel Boží a jeho společníci, kteří byli v Mekce uráženi a ohrožováni nevěřícími, uprchli do Medíny, kde se jich ujali místní obyvatelé. I přesto, že muslimové odešli, mekkánští nevěřící proti nim nepřestali při každé příležitosti nepřátelsky a nenávisťně vystupovat. Věřící, kteří zůstali v Mekce, byli vystaveni jejich hrozbám, urážkám a násilí. Abbás, prorokův strýc, vyznával Islám potají, protože se obával mekkánských vládců. Zeťové Posla Božího, kteří zůstali v Mekce, se stali (přestože ještě nebyli muslimy) terčem přesvědčování a výhrůžek, aby zapudili Muhammadovy dcery a oženili se s jinými ženami. A tak například Uqba Ibn Abi Lahab, manžel Ruqajji či Abu Al 'As,

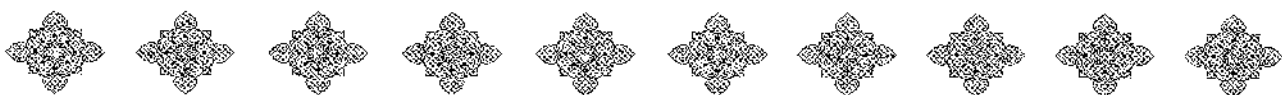
manžel Um Kalthum, vyhrožování podlehl a dcery Posla Božího zapudili.

I přímo v Medíně měli nevěřící Kurajšovci silné spojence v Židech, kteří sice Islám nenapadali otevřeně, ale podřývali jej zlomyslným zpochybňováním a napomáháním jeho mekkánským nepřátelům.

Takže taková byla situace muslimů vpředvečer Badru. Bylo třeba, aby se za každou cenu vyprostili z tohoto ubíjejícího a ponižujícího postavení, ve kterém je drželi Kurajšovci. A právě proto bylo ozbrojené střetnutí mezi nepřátelskými stranami nevyhnutelné.

***

Předjeme nyní k samotné bitvě u Badru, která se odehrála v ramadánu druhého roku hidžry (březen 623). Historici udávají, že Prorok poté, co se dozvěděl o tom, že se ze Sýrie do Mekky vrací velká karavana vedená vůdcem rodu Umájovců Abu Sufijánem, svolal muslimy k jejímu přepadení. Mezi Muhadžiríny a Ansáry se mu podařilo shromáždit přibližně 300 mužů. Vyslané hlídky však hlásily, že karavanu chrání vojsko o síle 900 až 1000 mužů.

Muslimové se tedy v žádném případě nemohli svým protivníkům rovnat počtem. Poměr byl jeden proti třem.

Tento velice významný detail nám ukazuje, že se Posel Boží rozhodl pro střet s Kurajšovci i přes jejich silnou početní převahu právě proto, aby se muslimové mohli vymanit z jejich dusivého sevření. Můžeme tomu říkat smělý čin nebo Prorokovo zoufalé rozhodnutí, ale možná to bylo obojí zároveň.

Muslimové odpověděli na Muhammadovu výzvu s nadšením a všichni byli připraveni se bit.

Ani vedoucí karavany Abu Sufiján neztrácel čas. Když se blížil k Mekce, dostal od svých zvědů zprávu, že na ně Prorok chystá útok. Protože jeho bohatou karavanu doprovázelo jenom kolem padesáti strážců, vyslal do Mekky posla s žádostí o posily. Mekkáňští obchodníci se zděsili, protože karavana vezla zboží, ze kterého jim plynuly velké zisky. Nastala skutečná mobilizace - všichni zdraví muži se museli zúčastnit a ti, kteří nemohli, za sebe jako náhradu posílali najaté vojáky. Velení výpravy se ujal Abu Džahl Ibn Hišám, jeden z nejbohatších mekkáňských měšťanů a nejzapřísáhlejší Prorokův nepřítel. Tato posila se připojila ke karavaně ještě před Badrem. Abu Sufiján, aby se vyhnul střetu s muslimy, dokonce odbočil z obvyklé cesty vedoucí přímo do Mekky a chtěl pokračovat po jiné, blíže k pobřeží.

Znal předem počet protivníků a většinu jejich velitelů s jejich silnými a slabými stránkami a dokonce i jejich stav mysli v tento den bitvy. Bez pochyby musel vědět, že většina těchto bohatých měšťanů přišla pouze chránit ohrožené zboží, ale nebyli o nic víc než jejich žoldáci připraveni v boji položit život. Je ale také pravda, že mnozí z nich, plni nenávisti proti tomuto rovnostářskému Islámu, který se objevil, aby zničil jejich feudální moc, bojovali s obrovskou odvahou a nakonec padli. U muslimů tomu bylo úplně jinak. Nepříteli bránit balíky zboží, ale být se za svou víru, důstojnost a samotný život.

Při vědomí toho všeho Prorok nezanedbával ani prozkoumání místa, kde předpokládal setkání s Mekkáncí a zmocnil se vodní nádrže u Badru, kde se Kurajšovci museli zastavit, aby doplnili zásoby. Rozestavěl své muže zády ke kopci a tak si také zvolil místo, ze kterého měl převahu nad nepřítelem.

Nepřítel tedy musel přistoupit zaprvé na terén, který si nevybral, a zadruhé na odříznutý přístup k vodě, kterou nezbytně potřeboval. Takže muslimové měli už od začátku výhodu vody, terénu a také jejich neochvějně víry, která jim byla neocenitelnou zbraní.

***

Nakonec stanula obě nepřátelská vojska tvář v tvář na planině Badru, která leží několik dní pěšího pochodu na jihovýchod od Medíny a pouhý jeden den od moře.

Bože! Kurajšovci přicházejí, plní pýchy a domýšlivosti a odmítající Tvého Posla a Tvé Náboženství! Můj Bože! Dej nám vítězství, které jsi nám slíbil!...".

Jak tomu bylo v té době zvykem, boj nezačal okamžitě. Protivníci se nejdřív navzájem pozorovali a do boje nijak nepospíchali. Dokonce na sebe pokřikovali žerty, posměšné vtipy a urážky.

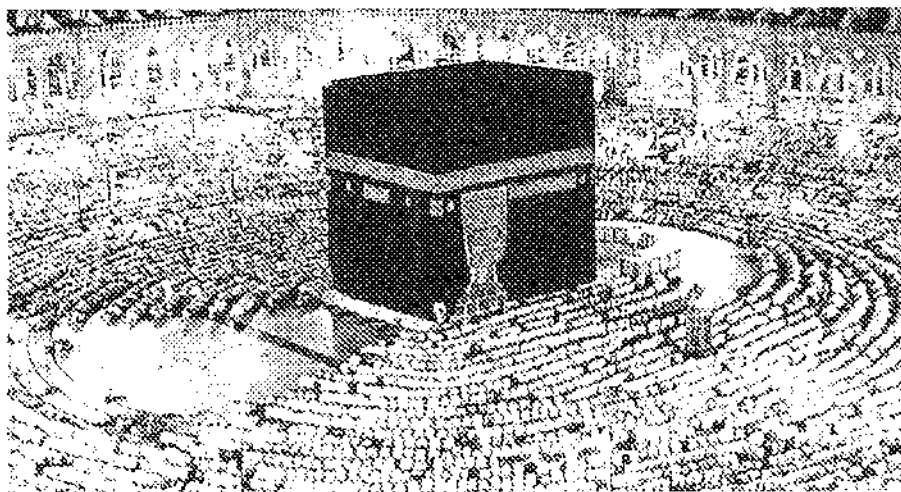
Tento střet byl zvláštní tím, že bojovníci jedné strany měli mezi protivníky buď přítele, bratrance, bratra nebo dokonce syna či otce. Byla to skutečná bitva "mezi bratry".

Boj začal nejprve jednotlivými souboji. Tři Kurajšovci vystoupili z řady, šli k muslimům a žádali o souboj. Byl to starý 'Ukba Ibn 'Rab'í'a se svým bratrem Šajbou a synem Walidem. Vstříc jim přišli tři medínští věřící, stejně jako oni s železnou přilbou na hlavě. "Kdo jste?", ptali se Kurajšovci. "Jsme medínští Ansárové". "Jste ctihodní lidé, ale my se chceme bit s našimi bratrci Kurajšovci".

Takže jim vyšli vstříc tři kurajšovští muslimové. Byli to 'Uabajda Ibn Hárith, Hamza, Prorokův strýc, a 'Alí Ibn Abí Tálib, jeho zeť. Poslednímu z nich, který byl již proslulým bojovníkem, bylo sotva 25 let. Všichni tři Kurajšovci se s mečem v ruce vrhli na své muslimské protějšky. Hamza a 'Alí zabili své protivníky a spěchali na pomoc třetímu muslimovi, který měl těžkosti se svým protivníkem. Ale i poslední Kurajšovec byl záhy zabit.

Tento trojitý krvavý souboj pravděpodobně vyvolal všeobecnou bitvu. Poslechněme si nyní, co o rozpoutání boje vypráví Ibn Hišám ve svém díle Síra: Oba protivníci se navzájem přibližovali. Prorok (necht mu Bůh žehná) přikázal svým společníkům, aby neútočili dříve, než k tomu dá pokyn. "Pokud se vás budou snažit obklíčit, provrtejte je šipý". Muslimové byli seřazeni v sevřených řadách. Pokud někdo trochu vystupoval z útvaru, Posel Boží ho svým kopím vracel zpět do řady. Přitom bojovníci pomalu postupovali k nepříteli. Najednou Prorok na své muže vykřikl "šuddú" (na útok!) a rozpoutal se boj mužů proti mužům: všichni se urputně bili a rozdávali rány šavlemi i kopími. Zdá se, že už na začátku nemálo Mekkánců z boje uprchlo před zápalenými muslimy, které povzbuzovala přítomnost jejich ctěného velitele. Neboť značnou část jejich odvahy a nasazení života je třeba připsat tomu, že Prorok Boží byl tam, za nimi, sledoval je a spoléhal na jejich odvalu a obětavost.

A vítězství muslimů bylo opravdu zdrcující. Kurajšovci na bitevním poli ztratili okolo sedmdesáti mužů a navíc mnoho zajatců a raněných.

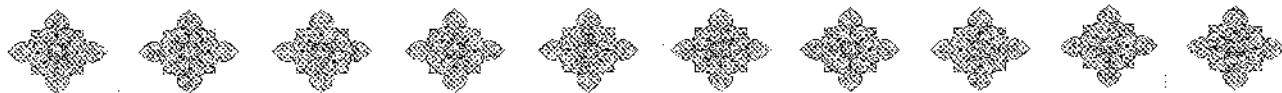

Ale Abu Džahl, přesvědčený o jistém vítězství nad muslimy, chtěl ukázat sílu svého vojska a rozhodl o pokračování karavany na Badr.

Prorok a jeho společníci tam už čekali. Zde je zajímavé si všimnout, jak se velitel muslimů připravil na střet se silným nepřítelem. Prorok, který neměl ani ponětí o zásadách válečnictví, ukázal při této příležitosti předvídatost a znalost válečné strategie a taktiky zasluhující hluboký obdiv.

Klan Kurajšovců působí velice impozantně s tisíci muži a za nimi stojícími velbloudy obtěžkanými nákladem. Jezdci i pěšáci zaujímají pozici k úderu a spoléhají se na svou početní převahu.

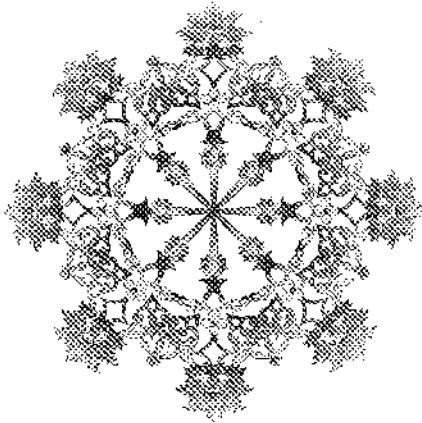
Pod kopcem jsou rozestaveni muslimové, kterých je méně, jsou méně hluční ale více disciplinovaní. Když Prorok, uprostřed svých mužů pod baldachýnem z větví, spatřil v dálce Nevěřící, jedoucí na koních před zástupy pěšáků, zvolal: "Můj

Posel Boží, který znal dobře situaci v Mekce, doporučil svým společníkům, aby neútočili na některé Kurajšovce, z nichž bylo několik z jeho vlastní rodiny. "Protože", řekl jim, "přestože jsou to modláři, šli do bitvy z donucení". Mezi těmi, které chtěl ušetřit, byl jeho strýc Abbás a nějaký Abu Al Bakhtarí, který, přestože byl nevěřící, v Mekce tajně podporoval Posla Božího.

***

Tento Abu Al Bakhtarí neměl moc štěstí. Když mu muslimové ušetřili život, byl v doprovodu jiného Kurajšovce. Zeptal se těch, kteří mu chtěli zachovat život, jestli

ušetří také jeho společníka. "Ne," odpověděli, "jen ty sám vyvázneš životem". Ale on rytířsky odpověděl: "Co řeknou mekkánské ženy, až se dozví, že jsem si zachránil život a nechal zahynout mého společníka?" V tu chvíli tasili meče a vyzvali muslimy na souboj, při kterém oba padli.

Po skončení bitvy byli Věřící stále pány terénu. Poté, co spočítali padlé nevěřící, kterých bylo celkem 70 nebo 72, a zjistili jejich jména, začali s pohřbíváním do velké jámy (qalib). Když k hrobu odnášeli jednoho z nich, Ukbu Ibn Rab'iu, jeho syn, který byl mezi muslimy, se tiše díval, plný smutku. Když ho uviděl Prorok, tiše mu řekl: "Abu Hudajfo, smrt tvého otce tě rmoutí?" "Ano," odpověděl mladý muž, "můj otec byl srdečný a schopný muž, který uměl vždy dobře poradit. Doufal jsem, že ho jeho přednosti dovedou k Islámu. A když dnes vidím, že zemřel jako nevěřící, je mi z toho smutno." Prorok ho utěšil a poželhal mu.

Zde vidíme, nakolik byli noví muslimové prodchnuti svou vírou.

Kurajšovští zajatci, kterých bylo více než 60, byli odvedeni do Medíny. Posel Boží přikázal, aby o ně až do jejich propuštění bylo dobře postaráno. Nejbohatší z nich

zaplatili výkupné a ostatní byli propuštěni po několika týdnech.

***

Mezi nevěřícími v Mekce zavládlo po porážce zděšení. Oplakávali své mrtvé a přísahali, že je pomstí. Ztráta mnohých mekkánských mocných vůdců byla vážná, pro některé dokonce nenahraditelná. Ale nejvážnějším důsledkem byla ztráta prestiže. Tito muslimové, se kterými do té doby tak špatně zacházeli a které ponižovali, se najednou stali silou, se kterou bylo třeba počítat. Postavení Proroka se zlepšilo jak v Medíně, tak mezi kmeny sympatizujícími s Islámem. Muslimové získali větší sebedůvěru a jejich vítězství navíc potvrzovaly koránské verše. "Bůh vám již vskutku pomohl u Badru, když jste byli ještě nepatrní", říká jeden z nich.

Díky významu vítězství u Badru a sebedůvěře, kterou muslimové získali, se Islám mohl mocně rozvíjet. Všichni historici, muslimští i nemuslimští, jsou zajedno v tom, že tato pamětihodná bitva byla rozhodující událostí v dějinách Islámu.

Z knihy Amara Dhiny "Nejvýznamnější události v dějinách Islámu" přeložila Fatma

Přátelení s nemuslimy

Otázka:

Jeden můj křesťanský přítel za mnou přišel a žádal mě o knihu, která ukazuje lidem správnou cestu, jak žít. Dal jsem mu Korán. Četba ho velmi zaujala až do okamžiku, když přišel k verši: "Vy, kteří věříte! Neberte si židy a křesťany jako přátele, neboť oni jsou si přáteli jedni druhým. Kdokoliv z vás se s nimi přátelí, ten stane se jedním z nich a Bůh věru nepovede lid nespravedlivý." (5:51) Zeptal se mě: "Proč to tak je? Proč vám vaše kniha říká, že nesmíme být vašimi přáteli? Znamená to, že se nemůžu s tebou přátelit?" Na jeho žádost vás prosím o vysvětlení tohoto tématu. Já sám si nevím rady. Pokud by to tak bylo, jak to, že islám dovoluje muslimům oženit se s křesťankou nebo židovskou dívkou (aniž by po nich vyžadoval změnu jejich náboženství)?

Odpověď:

Korán neříká, že nemuslimové nemohou být přáteli muslimů, ani muslimům nezakazuje být přátelští k nemuslimům. Mnoho nemuslimů jsou dobrými přáteli muslimů jako jednotlivců i muslimské společnosti. Existuje rovněž mnoho dobrých muslimů, kteří se opravdově a upřímně drží své víry, a přitom se chovají velmi přátelsky k mnohým nemuslimům. Islám nás učí být přátelský ke všem lidem. Učí nás, že bychom měli i se svými nepřáteli jednat spravedlivě a poctivě. Bůh praví na začátku zmiňované súry Prostřeny stůl: "Vy, kteří věříte! Buďte přímí před Bohem a buďte svědky spravedlivými. Nechť nenávisť k lidu nevěřících vás neuvede do hříchu tím, že budete nespravedliví. Buďte spravedliví - a to je bližší k bohabojnosti - a bojte se Boha, neboť Bůh je dobře zpraven o všem, co děláte." (5:8) Na jiném

místě Koránu praví: "Bůh vám nezakazuje, abyste byli dobří a spravedliví vůči těm, kdož nebojovali proti vám kvůli náboženství a nevyhnali vás z příbytků vašich, neboť Bůh věru miluje poctivé. Avšak Bůh vám zakazuje brát si za přátele ty, kteří vás vyhnali z příbytků vašich, a ty, kteří pomáhali při vašem vyhánění. A ti, kteří hledají jejich ochranu, jsou nespravedliví!" (60:8-9) Bůh označil Proroka Muhammada (budiž s ním mír) za "milosrdenství" světu. Prorok byl znamením Božího milosrdenství všem lidem, nejen muslimům. Ve své laskavosti a spravedlivém jednání nečinil rozdíl mezi věřícími a nevěřícími. Byl laskavý k pohanům v Mekce a bojoval proti nim, jen když oni bojovali proti němu. Uzavřel smlouvy se Židy v Medíně a tyto smlouvy ctíl až do doby, kdy Židé tyto smlouvy porušili. S laskavostí přijal křesťany z Nadžranu ve své mešitě v Medíně.

Přeli se s ním o islám, ale on jim odpovídal s úctou a s respektem. Existuje mnoho příkladů z jeho života, které dokazují, že byl tím nejlaskavějším ke všem lidem.

Ve verši, který citujete, je použito slovo "awlijá". "Awlijá" je tvar množného čísla od singuláru "wali". Správný překlad výrazu "wali" není "přítel", ale někdo, kdo je velmi blízký a intimní. Tohoto výrazu se rovněž používá ve smyslu "ochránce, strážce, patron, pán, mistr". V Koránu se toto slovo užívá pro Boha, např. ve verši: "Bůh je ochráncem těch, kdož uvěřili, a dal jim vyjít z temnot ke světlu. ..." (2:257) Lze uvést mnoho dalších odkazů na verše v Koránu, které mají tento význam. Stejného slova Korán někdy užívá i pro lidské bytosti, např. "... A byl-li někdo zabit nespravedlivě, dali jsme jeho nejbližšímu (wali) pravomoc jej pomstít, ..." (17:33) Správný překlad verše ze súry Prostřený stůl je tedy: "Vy, kteří věříte! Neberte si židy a křesťany za ochránce, neboť oni jsou ochránci svým lidem. Kdokoliv z vás se k nim obrátí pro ochranu, je jedním z nich a Bůh věru nepovede lid nespravedlivý." (5:51) Je zřejmé, že židé jsou ochránci židům, křesťané křesťanům, proč by tedy neměli muslimové ochraňovat a podporovat vlastní lid? Tento verš nám neříká, abychom byli proti židům nebo křesťanům, nýbrž že bychom se měli starat o vlastní lid a navzájem se podporovat.

Ibn Kathír ve svém Tafsíru zmiňuje, že někteří učenci tvrdí, že tento verš ze súry Prostřený stůl byl zjeven po porážce muslimů v bitvě u hory Uhud. Tehdy jeden muslim z Medíny řekl: "Budu žít se židy, abych byl v bezpečí, když na Medínu bude proveden další útok." Jiný člověk řekl: "Budu žít s křesťany, abych byl v bezpečí v případě, že se bude na Medínu znovu útočit." Bůh proto zjevil tento verš, který připomíná věřícím, že by neměli hledat ochranu u jiných, ale ochraňovat se navzájem. (viz Ibn Kathír, Al-Tafsír, svazek 2, str. 68).

Muslimům je povoleno přátelit se s nemuslimy, pokud se drží své vlastní víry a jsou věrní islámu, ryze a oddaně. Správně poukazuje na to, že muslim se smí oženit s křesťankou nebo židovkou. Manželství je založeno na lásce a přátelství. Jak by mohlo být přátelství k židům a křesťanům zakázáno, když islám povoluje manželství muslima a židovky, či muslima a křesťanky?

Je povinností muslimů ochraňovat muslimy. Naopak muslimové by neměli poskytovat ochranu nikomu, kdo bojuje proti jejich víře, i kdyby to byli jejich vlastní otcové či bratři. Bůh praví: "Vy, kteří věříte! Neberte si za ochránce (awlijá) otce své a bratry své, jestliže je jim nevěrectví milejší než víra. A ti z vás, kdož tak činí, jsou nespravedliví!" (9:23) Podobně Korán

potvrzuje, že muslimové by neměli ochraňovat nemuslimy před muslimy. Pokud ovšem někteří muslimové křivdí nemuslimům, je povinností muslimů pomoci nemuslimům a ochránit je před křivdami, které páchají ti takzvaní muslimové. Prorok (budiž s ním mír) řekl, že on sám bude žalobcem za nemuslima, který žije mezi muslimy a kterému muslimové činí bezprávi. Islám nás rovněž učí, že by muslimové neměli hledat ochranu u nemuslimů před muslimy. Měli by se snažit vyřešit případné spory mezi sebou. Bůh praví: "Nechť si věřící neberou nevěřící za ochránce místo věřících! ..." (3:28) "Vy, kteří věříte! Neberte si nevěřící za ochránce místo věřících! Chcete snad proti sobě dát Bohu oprávnění zjevné?" (4:144)

Muzammil Siddiqi

zdroj:
<http://www.islam.cz/completesearch/english/Fatwa-Display.asp?hFatwaID=8886>

přeložila Zuzana Masáková

Pozn. red.: Tento dotaz ukazuje na jeden z příkladů, že i v jinak vysoce hodnocených překladech Koránu do různých jazyků, včetně českého překladu Ivana Hrbka, se vyskytují chybně přeložené výrazy.

Role a odpovědnost náboženství

Dr. Salahuddin Sayedi

v dnešním světě

Svět se zmenšuje a události na jednom konci světa se dotýkají i života lidí na jeho druhém konci. Nemůžeme se jen pasivně dívat na tyto problémy, které se nás, ať chceme nebo nechceme, týkají.

To, co jsme mohli v různých obdobích historie slyšet z úst různých samozvanců a extremistů, hlásících se k různým náboženstvím, nemusí ve skutečnosti k tomuto náboženství vůbec patřit ani být v souladu s jeho hodnotami.

Rovněž nelze říci, že nějaká kultura a tradice je dobrá, protože je naše, a špatná je ta, která je jiná.

Mluvme nyní o islámu. Především proto, že musíme rozlišit skutečný islám od islámského extremismu. Musíme říci jasně a otevřeně, že boj proti extremismu není bojem proti náboženství. Islám je jedním ze dvou nejrozšířenějších náboženství na světě. Není možné ignorovat tak velkou skupinu lidí jen proto, že myslí jinak nebo proto, že někteří extremisté či fanatici jsou nějak spjatí s tímto náboženstvím. Při racionálním uvažování nás tato skutečnost vede k nutnosti poznání náboženství jako takového a jeho významu pro lidstvo.

Spojovat sociální a politické požadavky se záměry Božími se v Evropě na první pohled zdá už jako překonaný středověk. Přesto mnohdy tyto požadavky v dnešním světě vycházejí, nebo jsou pod přímým vlivem náboženství, a to zvláště v islámských zemích a u muslimů.

Podle islámu všichni jeho proroci v historii lidstva (mezi jinými Abrahám, Izák, Ismail, Jákob, Josef, Mojžíš, Jonáš, Ježíš a ostatní) byli sesláni Bohem (Alláhem), aby ukázali lidstvu správnou cestu. Podle islámu je monoteistické náboženství považováno za nutné a potřebné pro lidstvo. Takové náboženství plnilo své poslání v různých časových úsecích života lidstva. Poslední z proroků byl právě Muhammad (nechť mu Bůh žehná).

V tomto kontextu měla monoteistická náboženství a jejich proroci ukázat lidstvu správnou cestu, která vede ke štěstí, pokoji a bratrství, ve kterém lidská bytost má a musí mít své prvotní místo, na které není možné nikdy zapomenout nebo mu dát jiný, podřadný význam. Jakmile tak učiníme, nepochopili jsme správné poslání těchto náboženství, resp. islámu.

Náboženství a víra v Boha dává člověku sílu jít důsledně správnou cestou ke skutečnému úspěchu.

Jak jsme už řekli, v historii islámu - stejně jako v jiných náboženstvích - byly a jsou momenty zneužívání náboženství. Samotná odlišnost názoru není důvodem k obavám. Problém vzniká, když horlivě a za každou cenu chceme prosadit svou pravdu. Myslím si, že horlivost a přehnaný postup v prosazování vlastních názorů je škodlivý především nám samým.

Na první pohled jednota v islámu, jako ve všech velkých náboženstvích, zdaleka není úplná. Uvnitř tohoto náboženství existují desítky směrů. Žádný z nich ale nemůže, respektive by neměl, popřít základní prameny a podstatu své víry.

Pokud by byl islám skutečně dodržen, měl by každý věřící i jinověc v souladu s islámskými pravidly a právem zaručeno své právo a bezpečí. Povinností islámského státu je chránit a poskytovat dostatečné bezpečí a jistotu také jinověrcům žijícím v islámské zemi (Ahlu-Dzemma).

Lidský rozum sám nedokáže vždy rozeznat dobré od zlého. Lidské zákony jsou, jak ukazuje praxe, častokrát velmi nedostatečné a nedokonalé. Ti, kteří pro své postoje zabíjejí a terorizují, opustili Boží cestu a postupně zbloudili až do té míry, že zapomněli na hlavní smysl náboženství.

Jedna z velkých osobností počátku islámu, druhý chalífa muslimů Omar ibn al-Chattáb, říká: "Žijte pozemský život a chovejte se, jako byste na zemi měli žít věčně. Připravte se na posmrtný život tak, jako byste měli zemřít zítra". Tento moudrý výrok v kombinaci s jinými náboženskými texty nám může ukázat správný směr v životě. Islám je náboženství, které člověka vede na zemi a zároveň připravuje na posmrtný život.

V islámu je hodnotou úcta ke starším, úcta k rodičům, úcta ke vzdělání, úcta k práci a k poctivému získávání prostředků k živobytí. Je kladen důraz na zodpovědný přístup k vlastním právům a povinnostem

v rodině i ve společnosti. Pokud by se měla obec rozhodnout mezi budováním mešity a mostu, islám dává přednost stavbě mostu.

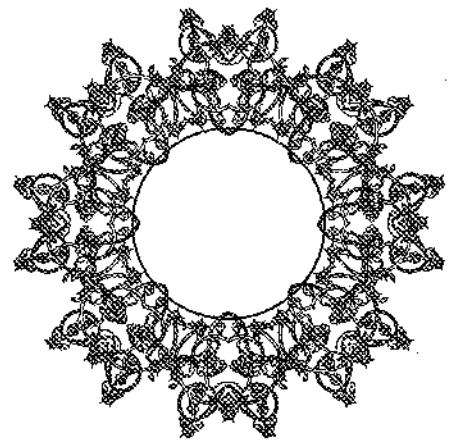
V islámu je úmysl podstatou věci. Když se usmívám na druhého s úmyslem konat dobré věci, když odstráním kámen z cesty, aby o něj jiný nezakopl, když nečiním druhému, co bych sám nechtěl, aby činil mně, Bůh mě odmění. Toto jsou hodnoty, které by měl dodržovat skutečný muslim.

Islám nevnímá člověka jen v pozemské situaci, ale dává mu naději z hlediska nadpozemské perspektivy. Uznává zásadu zákonnosti, že všichni lidé jsou si rovni před Bohem a před zákonem, nejlepší z nich je ten nejbohabojnější. Díky svému nadnárodnímu a nad-etnickému universalismu je islám přímou antitezí jakéhokoliv nacionalismu a rasismu.

Muhammad v desátém roce hidžry (632 n.l.) vykonal pouť do Mekky (hadždž) a při této příležitosti měl krátké kázání, které mělo pro muslimy velký význam. Tehdy mimo jiné řekl: "Lidé, vaše krev i váš majetek jsou pro vás vzájemně zakázané.... Všechno, co bylo před islámem....., bylo zrušeno a překonáno. Prolévání krve, jak tomu bylo před islámem, je zrušeno....., všichni lidé jsou synové Adamovi a Adam byl stvořen z hlíny." Alláh říká v Koránu: "Lidé, věru jsem vás stvořil z muže a ženy a učinil jsem z vás národy a kmeny, abyste se vzájemně poznali. Avšak nejvznešenější z vás před Alláhem je ten, kdo je nejbohabojnější." (49:13).

Podle islámu lidstvo představuje jednu rodinu pocházející z jednoho otce a jedné matky, rodinu mřící k týmž konečným cílům. Jednota lidstva a rovnost všech lidí spočívá ve společném rodičovství Adama a Evy.

Každá lidská bytost je členem univerzální rodiny založené prvními otcem a první matkou, má proto právo těžit ze společných vymožeností a je jí také nařízeno sdílet stejné odpovědnosti. Uvědomí-li si lidé, že patří všichni k Adamovi a k Evě a že tyto dva jsou stvořeními Božími, pak nebudou moci existovat rasové předsudky nebo společenská nespravedlnost nebo druhořadé občanství. Lidé budou ve společenském chování sjednoceni podobně, jako jsou ve své přirozenosti sjednoceni poutem společných rodičů. Vztahy mezi jednotlivcem a společností jsou v islámu založeny právě

na jednotě původu a společném cíli všech lidí.

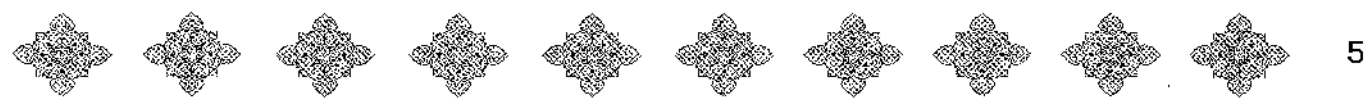
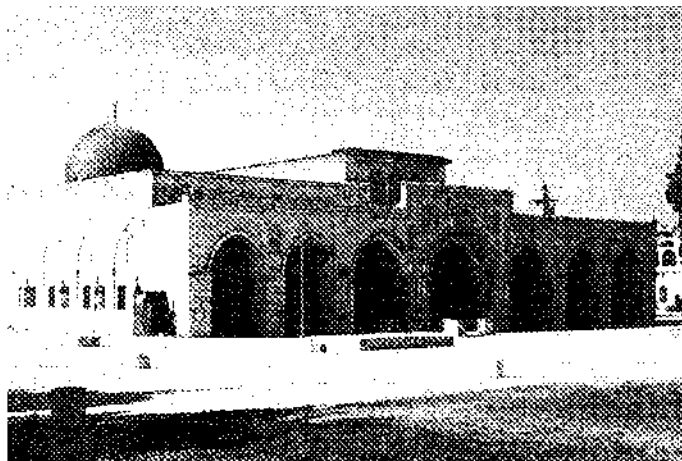
Role jednotlivce se doplňuje s rolí společnosti. Existuje mezi nimi společenská solidarita a vzájemná zodpovědnost. Jednotlivec je zodpovědný za obecné blaho a prosperitu své společnosti, ale také vůči Alláhu. Na druhé straně je také společnost zodpovědná Bohu za blaho jednotlivce. Je-li jednotlivec zdravý, je přispěvatelem a společnost je příjemcem. Na oplátku má právo na zabezpečení a péči. V takovém případě je on příjemcem a společnost je přispívajícím. Z toho je vidět, že povinnosti a práva spolu harmonicky souvisejí. Zodpovědnost a zájem jsou oboustranné.

Kromě jednoty lidstva podle původu a konečných cílů a vedle vzájemné zodpovědnosti a zájmu lze islámský společenský život charakterizovat spoluprací v atmosféře dobra a zbožnosti. Je to zřetelné v plném uznání jednotlivce a jeho posvátných práv na život, majetek a čest. Je to také zřetelné v účinné roli, kterou jednotlivec hraje v oblasti společenské mravnosti a v etice. To vše nás donutí k zamyšlení a odpovědnosti vůči společnosti a světu. Musíme zabránit tomu, aby svět upadl do nekonečného trápení a lidských tragedií. Musíme říct pravdu i s vědomím, že to pro nás bude mít neblahé následky.

Při plnění své zodpovědnosti musíme být obezřetní a ostražití, abychom ve skutečnosti nejednali proti svým dobrým záměrům.

Pokud nebudeme rozlišovat skutečného muslima od fanatika a extremisty, pak budeme sami problém spíše zvěšovat, než abychom ho řešili. Úsilí v boji s extremismem, fanatismem a terorismem v jakékoliv podobě nemá spočívat jen v použití síly a tanků nebo různých zpravodajských hrách, a už vůbec ne v přímém a nepřímém nátlaku a pronásledování všeho náboženského a v tomto kontextu islámského.

Náš boj proti zhubné nemoci extremismu a terorismu musí být komplexní a přesný jako chirurgický zákrok. Jakýkoliv plošný postup je velmi škodlivý. V této

souvislosti bych chtěl zdůraznit význam preventivních a výchovných opatření, která považuji za nedostatečná. Musíme odstranit zdroje a argumentace terorismu. Lidé musí věřit, že teror nemá šance na úspěch a není tou správnou cestou. Terorismus a násilí se nevyskytují pouze v islámském kontextu, nezačaly 11. září 2001 a neskončí s pádem a zničením jedné organizace. Je to dlouhý boj a vyžaduje trpělivost a systematickou, dlouhodobou práci všestranného charakteru. Je třeba, aby se na tomto procesu podílela celá světová demokratická veřejnost a představitelé náboženství sami. Extremista škodí především sám svému náboženství.

Nesmíme připustit myšlenku a názor, že se nás ta věc bezprostředně netýká. Za takové myšlenky se tvrdě platí. Myslím si, že celá 90. léta minulého století jsou vzorným příkladem takovéto lhostejnosti ke krveprovlívání v Afghánistánu.

Často se setkáváme s necitlivým přístupem k náboženským hodnotám. Stává se, že někteří lidé zaměňují zvyky a tradice mezi obyvateli muslimských zemí nebo dokonce režimy vládnoucí v muslimských zemích s islámem a dochází tak k fatálnímu zkreslení pohledu na náboženství jako takové.

Přimlouval bych se, abychom zůstali sví a vždy dělali správné věci, nejen proto, že to chce ten či onen, ale proto, že jsou správné.

Musím říci, že v poslední době se řada muslimů bez jejich osobního přičinění stala zranitelnější. Pro vytvoření problému někdy stačí, jestliže vejde ve známost, že jsou věřící. Občas to vypadá, že z pohledu něk-

terých lidí je problémem a hrozbou samotná víra. Vidět v každém muslimovi potenciálního zločince a v každém kritickém názoru něco nebezpečného je velice škodlivé. Tyto názory často pocházejí z profesionální deformace a povrchního a emocionálního pohledu na věc. Koncepce izolace a omezování prostoru pro všechny věřící pod vlivem určitých událostí je jednoduchá, ale nesprávná. Tato koncepce zbaví určitou část věřících jejich zodpovědností podílet se na nápravě.

Tento způsob myšlení řada lidí sice teoreticky nepřipouští, ale v praxi takto jednají, o čemž mám své indicie a konkrétní poznatky. Česká republika bohužel není v tomto směru výjimkou. Toto jednání je kontraproduktivní a ve svém důsledku je v zájmu extremistů a teroristů.

Na úplný závěr bych chtěl zdůraznit, že nesmíme zapomenout na svůj podíl v těchto dobrých a zlých věcech, co se dějí ve světě. Nestačí říci: "Za všechno můžou oni" a tím zapomenout a odlehčit své odpovědnosti.

Vytvoření velké duchovní koalice je myšlenka velká a je třeba na této bázi pra-

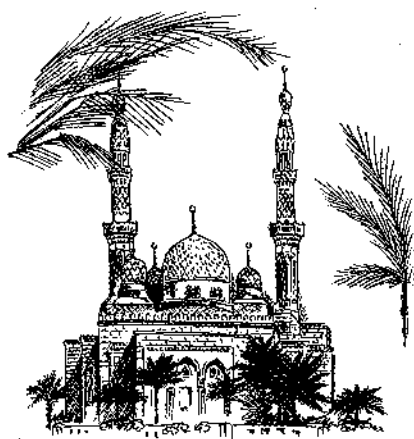
covat. Musím říci, že tato spolupráce neznamená splynutí jednotlivých náboženství a myšlenkových proudů. Chceme-li skutečně na tomto poli pracovat, je zapotřebí, aby se zde umožnilo všem mírumilovným lidem spravedlivě působit.

Věřím, že naše práce má smysl, je třeba o problémech mluvit, poukázat na ně se vsí otevřeností a hledat cesty k nápravě. Jiná cesta není.

Ať Alláh žehná každé akci a práci takové, jako ta naše dnešní.

*Článek byl napsán při příležitosti diskusního setkání s názvem "Role a odpovědnost náboženství v současném světě" pořádaného Nadací Forum 2000 v rámci projektu "Mosty přes globální propasti" a konané pod záštitou a za účasti prezidenta České republiky Václava Havla.
(redakčně upraveno)*

O zbožném předsevzetí

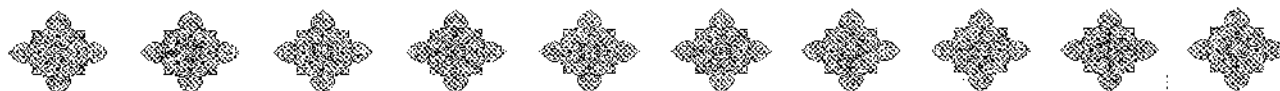
Muslim věří ve význam zbožného předsevzetí a jeho důležitost v náboženských a světských úkonech, protože všechny skutky jsou jím formovány a v závislosti na zbožném předsevzetí buďto slíjí, nebo slábnou, jsou správné, či se kazí. Muslimova víra v důležitost zbožného předsevzetí před každým činem a nutnost jejich nápravy je čerpána především z Alláhova výroku: "A přitom jim bylo pouze

poručeno, aby uctívali Boha, zasněvující mu upřímně svou víru." (al-bajjina - Jasný důkaz: 5). "Řci: Bylo mi poručeno, abych sloužil Bohu, upřímně mu zasněvuje víru." (az-zumr - Skupiny: 11). Dále pak z výroků Alláhova vyvoleného (NBŽM): "Skutky budou souzeny podle úmyslu a každý člověk podle toho, co zamýšlel."¹¹ "Alláh nehledí na váš vzhled a majetek, nýbrž se dívá do vašeho srdce a na vaše skutky."¹²

Tento pohled do srdcí je pohledem na předsevzetí a záměr, protože tento záměr je podnětem a pohnutkou ke skutku: "Kdo zamýšlel vykonat dobrý skutek a neučinil ho, tomu byl tento skutek počítán, jako by ho vykonal."¹³ Již pouhý správný záměr činí skutek správným a pro své zbožné předsevzetí je hoden odměny a odplaty. Prorok (NBŽM) o tom říká: "Jsou čtyři druhy lidí: muž, kterému Alláh udělil poznání a majetek, takže se svým majetkem nakládá

s moudrostí. Jiný muž si říká: Kdyby mi Alláh uštědřil stejně jak jemu, jednal bych jako on - odměna obou mužů je stejná. Dalšímu muži dal Alláh majetek, ale ne moudrost, takže se svým majetkem nakládá nemoudře. Čtvrtý muž na to říká: Kdyby se mi od Alláha dostalo toho, co se dostalo onomu muži, jednal bych jako on - jejich hřích je tentýž."¹⁴ Muž s dobrým záměrem byl odměněn za správný čin a muž se špatným předsevzetím vzal odplatu za špatný skutek; odměna i odplata je založena na pouhém úmyslu.

Když byl Prorok (NBŽM) v Tabúku, řekl: "V Medíně byli lidé, kteří se všeho účastnili s námi, společně jsme přecházeli údolí (neudělali jsme nic, co by rozezlilo bezvěrce), společně s námi vynakládali svůj majetek a s námi žíznilii." Bylo mu řečeno: "Jak je to možné, posle Alláhův?" "Oni za to nemohou, byli s námi z dobrého úmyslu," řekl Prorok (NBŽM)¹⁵ "Dobrý úmysl

rozhoduje o tom, že ten, kdo nebojoval, získá odměnu bojovníka a ten, kdo nebojoval za svatou věc, obdrží odměnu bojovníka za svatou věc," jak vyplývá z Prorokova (NBŽM) výroku: "Jestliže se dva muslimové střetnou v souboji, octne se vítěz i padlý v ohni pekelném." "Posle Alláhův, že se tam octne ten, který ho zabil, ale proč ten zabítý?" Prorok (NBŽM) řekl: "Protože chtěl zabít svého druha."¹⁷ Špatný úmysl toho, který si za zabítí zasluhuje pekelný oheň, je stejný jako úmysl zabitého; nebýt jeho špatného záměru, patřil by mezi lid ráje. "Nějaký muž přislíbil ženě věno, o němž Alláh ví, že jí ho nechce dát. Ten muž tu ženu podvedl a falešně ji svedl; v soudný den potká Alláha coby smilník. Jiný muž se u druhého muže zadlužil a Alláh ví, že mu ten dluh nemá v úmyslu uhradit; podvedl Alláha a falešně získal peníze. Jednoho dne předstoupí před Alláha jakožto zloděj."¹⁸ Špatný úmysl změnil dovolené v zakázané a zákonné v zakázané: co bylo prosto zákazů a hříchu, se stalo zakázaným a hříšným.

Toto všechno potvrzuje muslimovo přesvědčení o vážnosti a důležitosti úmyslu, a proto své skutky zakládá na zbožných předsevzetích a vynakládá úsilí, aby nic nekonal bez zbožného předsevzetí, neboť úmysl je základem a duší jednání. Správnost skutku spočívá ve správnosti úmyslu a jeho špatnost ve zkaženosti úmyslu; jednání bez úmyslu je jednáním falešného pokrytce.

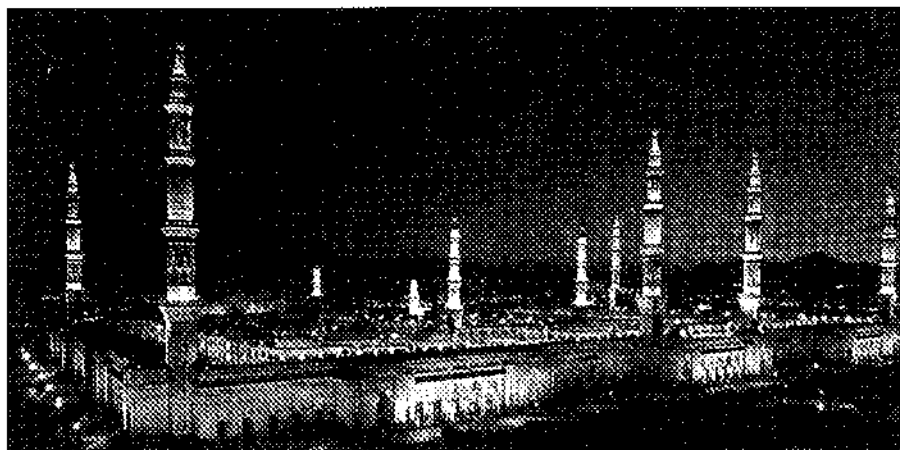
Muslim je přesvědčen, že zbožné předsevzetí je úhelným kamenem a podmínkou každého skutku, protože si je vědom toho, že záměr není pouhé slovo pronesené ústy ("při Alláhovi, mám v úmyslu to a to"), nebo pouhým výrokem proneseným v duchu, nýbrž pramení ze srdce a směřuje k odpovídajícímu skutku a ke správnému

cíli usilujícímu o prospěch nebo zabraňujícímu škodě. Úmysl je vůle nasměrovaná ke skutku, který touží uspokojit Alláha a podat se Jeho příkazu.

Muslim je tedy toho názoru, že povolený skutek se dobrým úmyslem stává skutkem poslušnosti zasluhujícím si svou odměnu, a jestliže tento skutek dobrý úmysl postrádá, stává se hříchem, kterému náleží trest. Muslim se nedomnívá, že působením dobrého předsevzetí by se hřích mohl změnit na poslušnost: Jestliže někdo

zavazuje přísahou, se Alláhovi protiví a hřeší proti Němu, i když se domnívá, že jsou jeho úmysly zbožné, protože čin se zbožným předsevzetím se stane skutkem poslušnosti jedině tehdy, je-li dovolený a povolený. Věci zakázané se za žádných okolností nestanou správnými a vhodnými.

¹⁷Podle al-Buchářího (2/1), (175/8), 29/9); Abú Dáwud (2201); at-Tirmidhí (1647); an-Nisá'í (59) Kitáb al-tahára.

pomlouvá nějakou osobu, aby uspokojil přání někoho jiného, hřeší proti Alláhovi a je hříšníkem, kterému v Alláhových očích jeho dobré předsevzetí nepomůže; nebo ten, kdo staví mešitu z nezákonně nabytých peněz, za svůj skutek nebude odměněn; ten, kdo navštěvuje diskotéky, nebo si kupuje losy s tím úmyslem, aby z jejich peněz podporoval dobročinné akce, ku prospěchu džihádu a podobně, se Alláhovi zpěčuje a je hříšníkem, který nebude odměněn; kdo staví náhrobky na hrobech zbožných, obětuje jim oběti, anebo se z lásky k těm, kdo konají dobré skutky,

¹⁸Podle Muslima (1987); imám Ahmad (285/2, 539).

¹⁹Podle imáma Ahmada (279/1, 361, 411).

²⁰Podle at-Tirmidhího Kitáb az-zuhd (17).
²¹Podle al-Buchářího Kitáb adž-džihád (35) a Abú Dáwud, Džihád (19).

²²Podle al-Buchářího v Kitáb al-ímán: protože toužil zabít svého bratra.

²³Podle al-Buchářího (15/1), (5/9); Muslim (15) Kitáb al-fitan; an-Nisá'í (125/7).

²⁴Podle imáma Ahmada (332/4); Ibn Mádža (2410).

Z knihy Abu Bakra Džábira Al-Džazáirího "Muslimova cesta" přeložil Daniel Boušek

Zpráva o činnosti Ústředí a organizací

Dne 3. 5. byly ve věznicí v Praze - Ruzyni za účasti místopředsedy Senátu ČR a dalších zástupců veřejného života, křesťanských církví, Islámské nadace v Praze a sdělovacích prostředků slavnostně otevřeny dvě duchovní místnosti - jedna pro křesťany a druhá pro muslimy. O otevření vůbec první muslimské modlitebny v některém z nápravných zařízení v ČR informovala televize i některé noviny. Zástupci Islámské nadace se snaží navštěvovat tuto modlitebnu každý pátek a zajišťují zde pravidelná kázání.

Dne 17. 4. jsme uskutečnili besedu o islá-

mu ve dvou třídách na jedné základní škole v Děčíně. Od 7. do 19. 5. 2002 se v Olomouci uskutečnila výstava "Objevte Islám", kterou uspořádala Islámská nadace v Praze ve spolupráci s Islámskou nadací v Brně a olomouckými studenty. Výstava byla doprovázena čtyřmi přednáškami pro veřejnost.

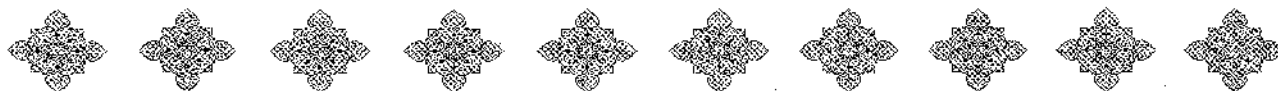
Dne 15. 5. jsme uskutečnili přednášku s názvem "Znáte Islám?" pro studenty a pedagogy na Technické univerzitě v Liberci. Dne 23. 5. jsme přijali pozvání k besedě o islámu se studenty Vysoké školy psychosociálních studií v Praze.

Dne 15. 5. navštívili brněnskou mešitu dva žurnalisté z Holandska, kteří u nás byli na výměnném pobytu.

Pražská Islámská nadace provedla opravy již dříve vydaného souboru letáčků "Co jest Islám" a v menším nákladu jej znovu vytiskla.

Ve dnech 21., 24. a 26. 6. navštívili brněnskou mešitu žáci celkem čtyř škol a besedovali se zástupci Islámské nadace v Brně.

Dne 3. 7. se sedm zástupců muslimské obce zúčastnilo konference "Role a odpo-

DESET CHOROB SRDCE

1. *Věříš v existenci Alláha, ale neplníš Jeho příkazy.*
2. *Říkáš, že miluješ proroka Muhammada (NMBŽ), ale nenásleduješ jeho sunnu (cestu).*
3. *Čteš svatý Korán, ale neřídiš se jím.*
4. *Užíváš si Alláhových darů, ale nejsi mu vděčen.*
5. *Víš, že satan je tvým nepřítelem, ale nebráníš se mu.*
6. *Chceš vstoupit do ráje, ale nepracuješ pro to.*
7. *Nechceš být vržen do pekelného ohně, ale nepokoušíš se od něj utéci.*
8. *Věříš, že žádná živá duše neunikne smrti, ale nepřipravuješ se na ni.*
9. *Pomlouváš a hledáš chyby u druhých, ale zapomínáš na své vlastní chyby a zlozvyky.*
10. *Pohřbíváš mrtvé, ale nepoučíš se z toho.*

vědnost náboženství v dnešním světě" na Pražském hradě, pořádané nadací Fórum 2000 za účasti prezidenta Havla, Dalajlámy a dalších hostů.

V červenci se v Islámském centru v Praze uskutečnil již čtvrtý letní tábor pro muslimy z Polska, Maďarska, Slovenska a České republiky. Celkem pětidenní program byl vyplněn přednáškami a semináři, které vedli pozvaní znalci ze zahraničí. Šestý den jsme uspořádali společný výlet do Prachovských skal v Českém ráji, jehož součástí bylo i

sportovní zápolení na jednom z tamních hřišť. Po skončení tábora v Praze zavítali přednášející do Brna, kde strávili další tři dny a měli několik dalších přednášek.

Na ničivé povodně, které postihly v polovině srpna mnoho míst České republiky, reagovali i muslimové žijící u nás. Islámská nadace v Praze, která má charitu a pomoc potřebným jako jednu z důležitých součástí své činnosti, dodala hned v prvních dnech materiální pomoc požadovanou Krizovými štáby v Praze do jednoho ze sběrných center v Praze.

Jednalo se především o čisticí, hygienické a desinfekční prostředky, gumové a pracovní rukavice, lopaty, úklidové kartáče, holínky, plastové jídelní misky na jedno použití atd. V Pražské mešitě byla též uspořádána sbírka, jejíž výtěžek byl poukázán na konto zřízené organizací Člověk v tísni pro pomoc postiženým povodněmi. Povodně zasáhly také muslimskou modlitebnu, která sídlí v přízemí činžovního domu v Sokolovské ulici v Praze 8 - Karlíně. Na obnovu této modlitebny bylo uspořádáno několik finančních sbírek a mnoho muslimů přišlo pomáhat s úklidem.

Průzkum

V tomto čísle Hlasu byl do většiny výtisků zaslaných tuzemským odběratelům vložen formulář s názvem "Průzkum", který připravila Komise pro sociální záležitosti při Islámské nadaci v Praze. Domníváme se, že při přípravě různých společenských aktivit, setkání, nebo při plánování různých druhů pomoci pro členy naší komunity je dobré znát názory a potřeby muslimů a muslimek. Průzkum je anonymní a jeho vyplnění je dobrovolné. Můžete jej zaslat na adresu pražského Islámského centra:

Islámské centrum v Praze
redakce Hlasu
Blatská 1491,
198 00 Praha 9 - Kyje

Děkujeme

*Ústředí muslimských
náboženských obcí
a organizací zakoupilo
na třebíčském hřbitově pozemek
pro pohřbívání zemřelých
muslimů. Náklady spojené
s pohřbem musí uhradit
pozůstalí
(převoz, úpravu, pronájem místa
apod.).
Nutno pohřbívat v rakvi.*

Stanovení termínu pohřbu -
telefonicky na správu hřbitova:
tel.: 0618/821 057
paní Pátková, Vejvodská

V Praze dne 25. 8. 2002

16. džumáda-l-achira 1423
Majitel a vydavatel: Al Ittihad Al Islami.
Ústředí MNOO v České republice
Redakční rada: RNDr. Vladimír Šánka,
ing. Muneeb Hassan, Jalál Atassi,
ing. Lazhar Maamri.
Redakce: Blatská 1491,
198 00 Praha 9 - Kyje
Tel.: 02/81918876, fax: 02/81917414
e-mail: islamcz@islamcz.cz

Registrace: MK ČR E 11633

